

at den hidrører fra den Veicommission, der for flere Aar tilbage har været nehsat, og hvis Arbejde er Grundlaget for det foreliggende Lovudkast. Det var netop det Veberlag, som denne Veicommission ansaae for passende for Kjøbenhavns Amt. I det jeg altsaa har erklæret mig villig til at gaae ind paa dette Forslag, som jo isvrigt ikke blev sat igjennem i Folkeathinget, har jeg kun sluttet mig til en ældre Tanke, som jeg har al Grund til at ansee for vel overveiet og begrundet. Jeg troer ogsaa, at den ærede Landsthingsmand gjorde sig en nogen overdreven Forestilling om den forøgede Byrde, som Overtagelsen af Statsveiene i gamle Kjøbenhavns Amt vil kaste over paa Amtet. Dersom man vil gaae ud fra, at Vedligeholdelsen af Statsveiene her i gamle Kjøbenhavns Amt vil koste det Samme for Fremtiden, som den i Gjennemsnit har kostet i de nærmest foregaaende Aar, vil den hele samlede Udgift for Amtet ved Overtagelsen af Statsveiene være omtrent 34,000 Rbd. aarlig. Dette er nemlig Gjennemsnitsbeløbet for Aarene 1858—68, og Gjennemsnittet af Bomindtraderne i samme Tid — vel at mærke, uden at der er taget noget Hensyn til den Eventualitet, at der bliver oprettet en ny Bom —, har været 16,000 Rbd. Den hele Nettoudgift til Statsveiene her i gamle Kjøbenhavns Amt vil altsaa blive omtrent 18,300 Rbd. Naar man fra denne Sum trækker den 1 Rbd. pr. Tønde Hartkorn, som Amtet nu er vant til at betale, saa bliver der tilbage som Meerudgift for Amtet Alt i Alt omtrent 9,000 Rbd., som er omtrent 1 Rbd. pr. Tønde Hartkorn. Men, vel at mærke, denne Meerudgift er begrundet paa den Forudsætning, at Amtet ikke skulde kunne spare Noget af Vedligeholdelsesudgifterne ved Veiene, sammenlignet med hvad de have kostet Staten. Meningerne om, hvorvidt en saadan Besparelse vil være mulig, kan være forskjellige; men det vil ikke være de ærede Medlemmer for Kjøbenhavns Amt, navnlig ikke dem, der sidde i Kjøbenhavns Amtsraad, ubekjendt, at Formanden for dette Amtsraad netop her i Salen har yttret som sin Formening, at der vilde kunne opnaaes en Besparelse af 20 pCt., naar Amtet selv besørge Vedligeholdelsen. Dersom jeg turde antage, at han deri havde til-

nærmelsesviis Ret vilde den Ordning, der er foreslaet i dette Lovudkast, sammenholdt med det Lovudkast, der blev behandlet her i Fredags endogsaa give en Fordeel for Kjøbenhavns Amt. Det er let at see, at de 20 pCt. af 34,000 Rbd. give omtrent 7,000 Rbd., saaledes at der kun bliver tilbage en Udgift af 2,000 Rbd., der bliver veberlagt med 6,000 Rbd. aarligt i 28 Aar. Det kan jo være tvivlsomt, om Amtet i Virkeligheden kan bespare disse 20 pCt.; men jeg anseer det for utvivlsomt, at det maa kunne bespare Noget, og at altsaa Beregningen om den større Byrde, som disse to Lovforslag ville lægge paa Kjøbenhavns Amt, er betydelig overdreven. Jeg troer for det Trede, at de ærede Medlemmer for Kjøbenhavns Amt, eller de ærede Medlemmer af dette Thing, som særlig have Kjendskab til og interesse sig for dette Amt, muligviis dog have overseet et Moment af ikke liden Betydning. Talen har idetmindste her bestandig lydt, som om den forøgede Byrde ubetinget vilde komme til at gaae ud over Hartkornet, og som om det, det derfor gjaldt at undersøge, var Hartkornets Evne til at bære denne Byrde. Dette forekommer mig at være en mindre rigtig Betragtning, idetmindste naar man seer hen til de Lovudkast, der i dette Dieblit foreligge Rigsbagen, og i hvilke det er bestemt, at en Deel, og det en ikke ubetydelig Deel, af denne Hartkornbyrde skal for Fremtiden kunne lægges over paa Befolkningen. Det er en Tanke, som vel endnu kun har fundet sit Udtryk i Lovudkast og ikke i en virkelig Lov, men som fra alle Sider, saavel i den 17de Samling i dette Thing som i denne Samling i det andet Thing, har fundet en saa varm, ja, eenstemmig Tilslutning, at der neppe kan være Tvivl om, at selv om Tiden ikke skulde strække til for at gjøre den til Lov i denne Samling, vil dette i hvert Fald ikke lade vente længe paa sig. Dersom man altsaa tager denne Factor med i Beregning og sammenligner Kjøbenhavns Amts Stilling med de omliggende Amters, troer jeg, at man vil komme til et ganske andet Resultat om den samlede Skatteevne i Kjøbenhavns Amt end det, man kommer til ved kun at see hen til Hartkornet. Jeg skal kun i Forbigaaende henwise til, at Befolkningen i gamle Kjøben-